

Kanepi Teataja

Vallavalitsuse ja vallavolikogu ajaleht

NOVEMBER 2018 NR 11 (132)

Kaunist adventiaega!

Kanepi vald pidas esimest sünnipäeva

Uus Kanepi vald loodi 21.10.2017. Valla esimest sünnipäeva peeti suure peoga 20. oktoobril Kanepi Gümnaasiumis. Tantsuks mängis ansambel Karavan, õhtut juhtis Ivori Saare ning akrobaatilisi etteasteid pakkusid Vello ja Endla Vaher. Kõikidele valla allasutustele kingiti sünnipäeval valla laululipp. Peol jagati tunnustusi. Autasustati Kanepi valla heakorrakonkursi „Kaunis Kodu 2018” võitjaid.

Valla Sünnipäev.

Valla sünnipäevatorit OÜ Magusad Kilod.

Tänati valla kodanikke:

Pikaajalise ja aktiivse panustamise eest kogukonna arengusse:
MALLE JÄRV
HELGI RUUSMÄE
HELJU TELLING

Vabatahtliku panuse eest kogukonna turvalisemaks muutmisel:
KAROL LUMI

Tervisespordi propageerimise ja valla esindamise eest spordiüritustel:
ILMAR TAGEL

Pikaajalise töö eest vallas tänati:

VAIKE PUUSELG - Krootuse Raamatukogus 20 aastat
RITA PUNNING - Krootuse Põhikoolis 10 aastat
HELI ADAMSON - Kanepi Raamatukogus 30 aastat
TIJU ZIUGMANN - Erastvere Raamatukogus 25 aastat
INGE TAMM - Saverna Lasteaias 15 aastat
RIINA MARRAN - sotsiaalvaldkonnas 25 aastat

Karol Lumi

Heli Adamson

Fotod Maanus Hass

VALLAVANEMA VEERG

Kätte on jõudmas aasta lõpusirge ja hinge poeb vaikselt ärev jõuluoetus. Aasta lõpu poole tüürides lõpetame ka selleks aastaks kavandatud töid. Valmis on saanud pikalt oodatud ja valla ettevõtluse arengus olulist tähendust omava Põlgaste küla Tööstuse tänava asfalteerimine. Projekti rahastamisel oli toetusega abiks EAS, tööd teostas Aigren OÜ.

Jätkame Kanepi Seltsimaja õuealal Eesti Maaülikooli ja Tartu Kunstikooli tudengite poolt koostatud eskiislahenduse elluviimist, et seltsimaja tagumisele alale saaks rajada ilusa ja korrastatud avaliku ruumi, kus saab läbi viia erinevaid esinemisi ning veeta vaba aega. Esimese etapina valmis suvel seltsimaja parkla ja veel käesoleval aastal valmib välikohvik koos terrassiga, mille kogupind on umbes 100 m².

Käimas on Krootuse Põhikooli katuse renoveerimine. Vana eterniitkatust oli oma aja ära elanud ja vajab hädaasti välja vahetamist. Tööde käigus vahetatakse vana katusekate profiilplekiga ning katuslagi saab nõuetekohaselt soojustatud. Tööd on plaanis lõpetada detsembris.

Kuulutasime kevadel Saverna ja Krootuse küla tsentraalkütte teenuspakkumise leidmiseks konkursi. Konkursi eesmärgiks oli leida ettevõtja, kes haldab ja vastutab vallale kuuluva keskküttetaristu heakorraga tõrgeteta töö eest. Parima pakkumuse esitas SW Energia, kellega Kanepi vallas on hea ja sujuv koostöö juba Kanepi aleviku ning Erastvere küla soojusteenuse pakkumisel. Volikogu otsuse alusel alustas SW Energia novembrist Saverna ja Krootuse külas tsentraalkütte teenuse pakkumist. Ettevõtjaga on sõlmitud pikaajaline leping, mis kohustab lisaks soojusenergia pakkumisele tegema vajalikud investeeringud ka trasside ja katlamajade kaasajastamiseks. Arvestades vajalike investeeringute suurust on lõpptarbijaja jaoks hinnatõus möödapäästmatu, kuid hinna tõstmine peab olema põhjendatud ja kooskõlastatud Konkurentsiametiga.

Oktoobrikuu volikogu istungile esitasime Kanepi valla arengukava aastateks 2019-2026. Arengukava koostamisel võeti arvesse Kanepi valla eellaste arengukavad ja eelarvestrateegiad ning ühinemisleping. Suur tänu paljudele vallakodanikele, kes võtsid aktiivselt arengukava koostamisest osa ja andsid omad mõtted ja ettepanekud! Koos arengukavaga kinnitati ka Kanepi valla eelarvestrateegia aastateks 2019-2023, mis kajastab arengukavas kavandatud tegevuste elluviimise võimalusi neljal eelseisval aastal.

Meie vallas on palju toredaid ja tegusaid inimesi ning kindlasti on neid sellel aastal ka juurde lisandunud. Kutsun Kanepi vallas tegutsevaid inimesi, kes ei ole valla kodanikud, registreerima oma elukoht veel enne aasta lõppu. Sissekirjutus on oluline, kuna täpne ülevaade elanikest aitab omavalitsusel paremini elukorraldust planeerida. Omavalitsuse suurimaks tuluallikaks on üksikisiku tulumaks, sellest pakutakse teenuseid kõigile vallaelanikele. Suurem maksulaekumine aitab vallas teha rohkem investeeringuid elukeskkonna parandamiseks, seda kasutatakse teede ja tänavate korrahoiuks, haridusasutuste ja koolide ülevõlpidamiseks, lumetõrjeks, jne.

Sooovin kõikidele kaunist ja rahulikku hingedeaga ning sõbralikkust ja üksteisemõistmist saabuval adventiajal!

Andrus Seeme
Kanepi vallavanem

Eakate jõulupidu

Krootuse külakeskuses
11. detsember kell 15:00

Esineb
Ivar Kanarik

Etteasted tantsurühmalt
Karikakar

Registreerimine ja transport
Kaisa: 53564803 krootuse@kanepi.ee

8. detsembril

traditsiooniline

JÕULULAAT

Kanepi Seltsimajas

10.00-14.00

KÕIK ON OODATUD!

KAUPLEJATE REGISTREERIMINE: 58163636

VOLIKOGU JA VALLAVALITSUS

Kanepi Vallavolikogu istung 16.oktoobril 2018

Kanepi Vallavolikogu oktoobri kuu istung toimus 16. kuupäeval Valgjärve endises koolimajas. Istungi toimumise asukoha valik ei olnud juhuslik, vaid seotud juba mitmel viimasel istungil kerkinud küsimusega Valgjärve vana koolimaja tulevikust. Istungi käigus sai volikogu ülevaate hoone hetkeolukorrast ning ühiselt arutati erinevaid võimalusi hoone tuleviku osas. Arutlusel olid nii variandid hoone renoveerimiseks, sinna hooldekodu rajamiseks või hoopis selle müümiseks. Kuigi lõplikule lahendusele ei jõutud, on arutelu hoo sisse saanud, ning sellega jätkatakse tulevastel volikogu istungitel. Ühine

oli volikogu seisukoht aga ühes, kohalikele elanikele peab kogukonna kooskäämise koht ja raamatukogu säilima ka juhul, kui antud hoone enam valla kasutuses ei ole, ehk eelarvestrateegias oleme arvestanud vajadusega uute kogukonnaruumide rajamiseks Valgjärve külla.

Uue valla tähtsaks verstepostiks on ühtse arengukava koostamine. On hea meel, et Kanepi vald on selle ülesandega edukalt lõpule jõudnud ning arengukava aastateks 2019-2026 koos eelarvestrateegiaga aastateks 2019-2023 oktoobri kuu istungil volikogu poolt kinnitati. Arengukavas on sõnastatud Kanepi valla tulevikuvisioon:

„Kanepi vald on terviklikult arenenud kaunis, mitmekesise majanduse ning kvaliteetse looduse- ja elukeskkonnaga piirkond, kus väärtustatakse teadmisi, oskusi, uuenduslikkust, aktiivsust ning kultuuritraditsioone.“ Seda eesmärki silmas pidades kavandame oma tegevusi ning eelarvepoliitikat. Eelarvestrateegia suuremates investeeringutes on kajastatud kõik kolm Kanepi valla kooli, valla lasteaiad ja kultuuriasutused. Panustatakse jäätmeajanduse korraldamisse Kanepi Jäätmeajama rajamise näol, korraldatakse avalikke alasid, toetatakse vee- ja kanalisatsioonitaristu

rekonstrueerimist, jätkatakse hajaasustuse programmiga, toetatakse ettevõtlust, omaalgatus, noorte vabaaja veetmise võimaluste avardamist ja palju muud. Kokkuvõtvalt võib eelarvestrateegia osas öelda, et tänase eelarvestrateegiaga suudab Kanepi vald täita finantsdistipliini tingimusi vastavalt rahandusministeeriumi kehtestatud normatiividele ja on finantssituatsioonis, mis võimaldab järgneval neljal aastal teostada märkimisväärses mahu valla arengu seisukohalt olulisi ja perspektiivis kaudset tulu tootvaid investeeringuid.

Volikogu istungi protokoll

ja vastuvõetud õigusaktidega saab tutvuda valla kantsleis, raamatukogudes ning elektrooniliselt Kanepi Vallavalitsuse dokumendiregistris.

Järgmine volikogu istung toimub 20. novembril algusega kell 15.00 Maaritsa Kultuurimajas.

Kaido Kõiv
Kanepi
Vallavolikogu
esimees

Kanepi Vallavalitsuse sotsiaaltöö spetsialist

Alates 01.01.2018.a. töötan haldusreformijärgses Kanepi vallas sotsiaaltöö spetsialistina. Märtsis aastal 1993 asusin tööle sotsiaaltöötajana Valgjärve Vallavalitsusse, eelnevalt olin töötanud Saverna kolhoosis automajandi dispetšerina, hiljem kaadrite inspektori ja sekretärina. Töökäigu kohta võibki öelda, et see on küllaltki igav, vaid kahes asutuses olengi töötanud.

Sünnijärgselt olen Kanepi vallast pärit, minu vanematekodu asus Põlgaste ja Magari küla vahel – mõlemale poole oli võrdselt ühepalju maad. Õppinud olen Põlgaste koolis, hiljem õppisin ja lõpetasin Kanepi Keskkooli.

Rakendusliku kõrghariduse sotsiaaltöö erialal omandasin Tallinna Pedagoogilises Seminaris

kaugõppes töö kõrvalt, mille lõpetasin 2007.a. Kui üldse midagi varasemast perioodist meenutada, siis kõige toredam periood oligi kooliaeg – kõik olid sõbralikud, õpetaja koolis oli autoriteet, kes oli küll nõudlik, aga vajadusel alati kaitses ja toetas. Ja nalja sai ka palju. Mina oma koolipõlvest igatahes koolivägi valda ei mäleta, sest seda lihtsalt polnud.

Millised on minu tööülesanded? Sotsiaaltöö ongi töölastega, eakatega, peredega, kõik mis puudutab inimeste heaolu, turvalisust, haigestumist, töötuks jäämist, hakkamasaamist ja oi kui palju veel. Tuleb osata kuulata, toetada, suunata, nõustada ja mõnikord ka koos õnega „kala“ püüda. Oleme tihtipeale kolleegidega arutanud, et kui näpuga seaduse ridasid

vedades oma tööd teha, jääksid ikka paljud inimesed abita. Nii mitmeski sotsiaalvaldkonnas lünklikus paragrahis oleme oma töös täiesti jõuetud ja ükski, sest riik meid ei aita ja lahendusi ei paku. Õnneks on kolleegid suurepärase, püüame vaadata ühes suunas ja otsida koos lahendusi.

Ei tahaks tulevasi noori sotsiaaltöö eripäraga ära hirmutada, seda tasub õppima minna igal juhul. Sotsiaaltöö on suurepärase eriala, kui sinu eesmärgiks on teisi aidata ja toetada. Kõik vajalik omandatakse töö käigus.

Olen 3 täiskasvanud lapse ema ja vanaemaks neljale lapselapsele. Meeldib palju lugeda, eelistan eesti kirjanike loomingut. Oma kodus jätkub tegevusi piisavalt, igavust ei tunne. Iga tööpäeva lõpul ootab

mind kodus tilluke koer, et koos kohustuslikud jalutuskäigud ära teha.

Armastan päikest, oma peret, oma lähedasi ja oma tööd. Mulle meeldib hea huumor, mis on tihtipeale töös abiks.

Ja mida olen veel tähele pannud – Kanepi vallas elavad ja tegutsevad väga toredad inimesed!

Riina Marran

SW Energia OÜ teade

Alates 1. novembrist on Saverna ja Krootuse kaugküttepiirkondade soojatootja SW Energia OÜ. Soojusenergia müük jätkub hetkel kohaliku omavalitsuste poolt kehtestatud hinna alusel. Uue soojatootjaga saab ühendust nii e-maili kui telefoni teel, kogu info leiab kodulehelt www.swenergia.ee.

SW Energia opereerib enam kui 250 lokaal- ja kaugküttekattlamaja üle Eesti, olles 43 omavalitsuse usaldusväärseks koostööpartneriks. Anname nõu nii võrgupiirkondade arenguküsimustes kui kortermajade soojusenergiat puudutavatel teemadel. Võtke meiega julgelt ühendust.

SW Energia OÜ
Soojatootja

HARIDUS

KANEPI GÜMNAASIUM

Loodus- ja täppisteaduste populariseerimine Kanepi Gümnaasiumis

2018. aasta kevadel sai tehtud taotlus ja koostatud motivatsioonikiri Tartu Ülikoolile, et saada meie kooli õpilaste jaoks loodusvaldkonna ainete teoreetiliste teadmiste ja praktiliste oskuste arendamiseks keemia ja bioloogia õpikojad. Varasematest aastatest on meie koolil olemas väga positiivne kogemus koostööst Tartu Ülikooliga (TÜ). Mõned aastad tagasi on nad meil läbi viinud nii füüsika, keemia kui ka bioloogia õpikodasid. Neis osalenud õpilased on meie kooli juba lõpetanud.

Käesoleval õppeaastal toimuvad taas meie koolis TÜ Teaduskooli õpikojad. Keemia õpikoda on mõeldud 10.-12. klasside õpilastele, et anda rohkem teadmisi keemiast, kui kooliprogramm seda võimaldab: arendada eksperimentaalse töö läbiviimise oskusi, erinevate mõõtmisvahendite kasutamisoskusi keemiliste uurimisobjektide uurimisel, oskusi töödelda katsetulemusi ja neist järeldusi teha. Õpikodasid viivad läbi TÜ magistrandid ja doktorandid. Õppeaasta jooksul toimub kokku kummaski valdkonnas seitse õpikoda, mis kestavad olenevalt teemast 4 - 5 tundi. Õpilased ja ka õpetajad, kes osalevad vähemalt viie õpikoda töös, saavad Tartu Ülikooli koolitustõendi.

Keemia 1. õpikoda toimus

10. oktoobril ja teemaks oli „Piimhappe ja kaltsiumiioonide sisalduse määramine piimas tiitrimismeetodiga“. Kõigepealt räägiti üldisest ohutusest katsete läbiviimisel ja tutvustati katsete meetodikat. Räägiti kaltsiumi tähtsusest organismile, piima koostisest, omadustest ja pH määramisest. Õpiti puhverlahuse tegemist ja selle täpse kontsentratsiooni määramist. Tiitrimise käigus toimunud reaktsiooni kaudu arvutati välja piimas olnud kaltsiumi- ja magneesiumioonide molaarne kontsentratsioon ning piimhappe sisaldus protsentides. Juhendajateks olid TÜ Keemiainstituudi magistrant Elisbeth Parman ja doktorant Ove Korjus. Järgmine kokkusaamine oli 7. novembril ja teemaks „Anorgaaniline keemia“. Lisaks on tulemas on veel viis õpikoda põnevate ja harivate teemadega.

Bioloogia õpikoda töös osalevad 9. klassi õpilased ja ka kaheksa naabermaakonna Parksepa Keskkooli bioloogiahuvilist gümnasisti. Bioloogias on toimunud kaks õpikoda: 12. oktoobril ja 2. novembril. Esimese õpikoda teemaks oli „Evolutsioon ja taimed“. Viidi läbi mitmeid praktilisi rühmatöid: koostati evolutsioonipuud, uuriti ainete liikumist taimedes, vaadeldi õhulõhesid, eraldati

taimseid pigmente ning uuriti neid kromatograafiliselt. Juhendajateks olid bioloogiaeriala üliõpilased Anne Merzin ja Sirli Rosendahl. Teise õpikoda teemaks olid „Loomad“. Uuriti putukaid, räägiti putukatest kui tulevikutoidust ning soovijad said ka neid maitssta. Huvitavaid fakte ja teadmisi saadi kalade, kahepaiksete ja imetajate kohta. Kuulati kahepaiksete, huntide ja meie uue imetajaliigi šaakali häälsusi ning tutvuti Eesti imetajate koljude ja nahkadega. Praktiliseks tööks oli kala lahkamine ning kala elunditega tutvumine. Juhendajad olid TÜ botaanikaosakonna doktorant Cristin Rohula-Okenev, molekulaarbioloog Aivar Meldre ja biomeditsiini osakonna magistrant Irina Guljavina.

Õpilased on kiitnud toimunud õpikodasid, sest kõik saavad ise käed külge lüüa rühmatöödes ja eksperimentide läbiviimisel.

Leian, et huvi loodus- ja täppisteaduste vastu tulebki läbi õpilase isikliku kogemuse, ja need õpikojad on üheks võimaluseks tekitada motivatsiooni nende valdkondade erialasid ka tulevikus edasiõppima minna.

Eda Tarend
Kanepi Gümnaasiumi
õppealajuhataja

Bioloogia õpikoda.

Keemia õpikoda.

Fotod Eda Tarend

Kanepi Gümnaasiumis õppis 3 kuud saksa tüdruk Felipa

See on juba kolmas kord, kui Kanepi Gümnaasiumi Saksamaa sõpruskoolist Wertherist soovib õpilane tulla Kanepisse, et elada meie õpilase peres ja õppida meie koolis. Esimene õpilane oli Julian 2013.aastal, kes osales 11. klassi õppetöös ja elas eesti peres 3 kuud, 2017.aasta sügisel oli Melissa ühe kuu 10.klassis. Vahetusõpilane Felipa jõudis Eestisse juba selle aasta augustis, õppis koos 8.klassiga ja sõitis tagasi koju novembri keskel.

Felipa räägib:

Mul on olnud võimalus omandada Eestis uusi kogemusi ja olen saanud teada palju Eesti kohta. Esiteks tahan öelda, et Eesti on tõesti väga ilus riik, eriti nüüd sügisel, kui kõik lehed muutuvad kollaseks, oranžiks või punaseks. Mulle meeldib ka see, kui palju järvi siin on. Siiski meeldivad mulle ka Eesti linnad, mitte ainult loodus.

Omapärane on see viis, kuidas hooned on ehitatud ja see, et nad on tihti väga värvilised.

Muidugi olen märganud erinevusi Eesti ja Saksamaa vahel. Mitte ainult koolis, vaid ka inimeste eluviisi kohta.

Kanepi kool on üpris erinev, võrreldes kooliga Saksamaal. Näiteks tuleb siin kanda koolis sisejalanõusid ja kehalise kasvatus tunnid on tihti õues. Teine erinevus on see, et meil on erinevad õppeained. Kui Kanepi Gümnaasiumis saab õppida vene keelt, siis minu koolis saab õppida prantsuse, hispaania või ladina keelt. Aga siin koolis on kodunduse tunnid, mis mulle väga meeldivad, Saksamaal neid ei ole. Wertheri koolis jällegi on religiooni tunnid, mida Kanepis ei õpita.

Saksamaal saab õpilane hinde tunnis aktiivsuse eest, seepärast peavad õpilased hoolega kätt tõstma. Siin ei ole see nii märgatav.

Ma arvan, et toit on tegelikult päris sarnane ja ilma suurte erinevusteta, sama on ka paljude asjadega, mis on seotud pereeluga. Erinev on see, kuidas tähistatakse tähtpäevi, näiteks muusikaga. Esimesel koolipäeval, kui kõik õpilased ja õpetajad olid kooli saalis, tutvustati uusi õpilasi ja lauldi laule. Minu koolis Saksamaal me alustame esimest päeva peale suvevaheajaga sellega, et saame uued tunniplaanid, raamatud ja kohe algavad tunnid. Meil ei ole selliseid pidulikke aktusi nagu siin.

Lõpuks ma olen väga õnnelik, et ma valisin õpilasvahetuse Eestisse ja ma saan soovitada teistel teha sama ja õppida rohkem Eesti riigi kohta.

Eesti keeles kirjutas võõrustaja
Anette Emilie

Teadlik seksuaalharidus Epp Kärsinilt

12. oktoobril käis gümnaasiumile seksuaalteemadel loengut pidamas koolitaja Epp Kärsin. Ta jahmatas oma julguse ja siirusega, rääkides enamike jaoks tabuteemaks olevast seksuaalsusest. Jutuks tulid tunded, seksuaalsus, spirituaalsus, empaatia ja haavatavus. Nii tüdrukud kui ka poisid said põhjaliku ülevaate, kuidas suhtes olles vastassugupoolega käituda, mis kellelegi meeldib ning mida kindlasti mitte teha.

Jutu käigus saime ka kinnitust tuntud ütlusele: „kui naine on

õnnelik, on kogu pere õnnelik”, kuna naine on just see, kes mehelt pinge ära võtab. Naine on kodu süda, tema loob õhkkonna ning energia, mille põhjal tuleb välja, millises tujus on mees, lapsed.

Peale informatiivset loengut oli meil ka võimalus anonüümselt küsimusi küsida, millele publiku ees vastuseid otsida ei julgenud. Lahkudes oli kõigil tore meeleolu ning pea täis uut ning huvitavat infot.

Laura Saunamets
11. klass

Kanepi Gümnaasium korraldas maakondliku haridusüritusena 4.-5. klassidele inglise keele õppimise ja suhtlemise populariseerimiseks Halloweenipeo, kus osales 50 õpilast Põlvamaa erinevatest koolidest. Toimused lõbusad tegevused ja inglisekeelsed mängud. Ürituse viis läbi õpetaja Maris Lepp. Foto Andre Kaljumäe.

PÕHIKOOID

Saverna Põhikool

Õpioskuste olümpiaad

Saverna Põhikooli võistkond saavutas maakondlikul õpioskuste olümpiaadil I koha ja nad esindasid Põlvamaad Tallinnas toimunud vabariiklikul olümpiaadil.

Vabariiklikul võistlusel pakkus meie tüdrukute võistkond suurtele koolidele visa konkurentsi. Olümpiaadiks valmistudes ja seal osaledes saadi palju uusi teadmisi, paranes oskus infot otsida ja leida. Kindlasti said tüdrukud väärt kogemuse.

Peale ülesannete lahendamist ja enne tulemuste väljakuulutamist said kõik osavõtjad tasuta

külastada KUMU-t. Meie võistkonnale tutvustas 3. korruse püsiekspositsiooni “Varamu” suurepärase giid Triinu Jürves.

Osalejaid tunnustati tänukirjaga, igaüks sai valida raamatu, lisaks anti veel kommi, kasemahla ja šokolaadi. Meie südise võistkonda kuulusid Kaina Mertsina, Käröl Mägi, Mona Rea Nerva, Eleri Piho ja Kamilla Elise Teesalu. Õpilasi juhendas õpetaja Ivi Luht.

„Ettevõtlik kool” ja haridusfestival

Saverna Põhikooli õpilased

Õpioskuste olümpiaad algamas. Foto Ivi Luht

osalesid „Ettevõtliku Kooli” haridusfestivalil, mis sel aastal toimus Paides.

Meie kool oli valitud projektiga “Kiiged kooli” nominendiks kategoorias “Parim koostöö partneriga”. Võistlesime selles kategoorias Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumi “Teatrikonverents” ja Kadrioru Saksa Gümnaasiumi “Saksa keelega ettevõtlikuks” projektidega. Meie kool võitis II koha Järve Gümnaasiumi järel.

Kevadel 2018 viisime läbi enesehindamise ja tegime kokkuvõteted, kuidas oleme haridusprogrammi „Ettevõtlik kool” põhimõtteid ja kriteeriume täitnud. Programmi koolitused läbisime juba 2016/2017. õppeaastal. Meie õpetajad olid varemgi „Ettevõtliku Kooli” põhimõtteid igapäevases õppetöös rakendanud, kuid nüüd püütkes seda teha süsteemsemalt.

Haridusfestivalil tunnustati „Ettevõtliku Kooli” standardiga neid koole ja lasteaedu, kus on ette võetud organisatsiooni süsteemne kujundamine terviklikuks ettevõtlikuks kooliks ja lasteaiaiks. Põlvamaalt said „Ettevõtliku Kooli” nimetuse Kanepi Gümnaasium, Räpina Ühisgümnaasium ja Saverna Põhikool.

Tasemetööd

Sihtasutus Innove on aastaid korraldanud eksameid ja riiklikke tasemetöid. 2017/18. õppeaasta kevadel tegid nii 3. kui ka 6. klassi õpilased eesti keele ja matemaatika tasemetöö. Tavaliselt oli 6. klassi õpilastel kevadel ka kolmas tasemetöö, kuid sel aastal otsustati jaotada need ühtlasemalt ja nii sooritasid selleks hetkeks juba 4. ja 7. klasside õpilased loodusainete vabariikliku tasemetöö septembris.

Kuna riiklikul tasemel soovitakse üle minna põhikooli lõpuksamite kaotamise teed, siis on riik huvitatud saama jooksvat tagasisidet õpitulemuste omandamise kohta aastaringselt. Oktoobrikuus sooritasid loodusainete katselise tasemetöö 9. klassi õpilased ja novembris ootab 4. klassi õpilasi ees matemaatika katseline tasemetöö.

Õppeperioodid

Saverna Põhikoolis jagunevad kohustuslikud 175 õppepäeva neljaks 9-nädalaseks perioodiks (neljas periood teistest veidi lühem). Õppeperioodid ei kattu koolivaheaegadega, selle õppeaasta

esimene periood lõppeb vahetult enne isadepäeva (9. novembril), teine 25. jaanuaril 2019, kolmas 5. aprillil 2019 ja neljas periood enne suvevaheaega – 11. juunil 2019.

Oleme sellist perioodide süsteemi kasutamas neljas aasta ja see on sobiv ja motiveeriv nii õpilastele, lapsevanematele kui ka pedagoogidele.

Aasta isa 2018

Oleme valinud viimased viis aastat aasta isa. Valikud on alati olnud keerulised, sest tublisid isasid on palju. Sel aastal tunnustasime aasta isa 2018 tiitliga isa, kelle kolm last on käinud või käimas Saverna Põhikoolis. Ta on isa, kes on oma lastele alati olemas. Aasta isa osaleb kooli üritustel, ta on olnud kooli hoolekogu liige. Ta on isa, kes on alati valmis kooli heaolusse panustama. Tema abil sai parandatud asfaldiauke kooli ümbruses, tema abiga sai meie kiigeprojekti käigus kiikede turvaala liivaga kaetud ja liiva jagus ka õnnetus olukorras olnud kaugushüppekastis. Saverna Põhikooli aasta isa 2018 on **Tanel Schattschneider**.

Ruth Elias

Krootuse õpetajad tutvusid KED programmiga

Sügiseseel koolivaheajal täiendas kogu Krootuse kooli pedagoogiline kollektiiv end Stockholmis, kus käidi tutvumas Kuns kaps-koolidega. KED lühend tuleneb sõnadest „kuns kapskoolan education“, millest omakorda esimene sõna rootsi keelest tõlkides tähendab „teadmiste kooli“.

Kuns kaps-kooli rajajaks oli 1999. aastal ettevõtja Peje Emilsson. Ta tahtis asutada teistsuguse lähenemisega kooli – kooli, kus igale õpilasele lähenetakse individuaalselt. KED programmi visioon on panustada haridusse, mis võimaldab õpilastel tänapäeva maailmas toime tulla. Kool on ettevalmistus eluks: kõik, mis koolis õpitakse, on ka eluks vajalik, kasutatav. KED programmi missioon on arendada ja hoida käigus koole, kus õpilased seavad eesmärgi, mille käigus õpivad ja arenevad rohkem. KED programmi tugevust kinnitavad kõrged tulemused.

Praeguseks on tekkinud globaalne KED võrgustik, kuhu kuulub ligikaudu sada kooli erinevatest riikidest: Suurbritanniast, Hollandist, USA-st, Saudi- Araabiast, Indiast ja Lõuna- Aafrikast. Oluline on koostöö erinevate koolide vahel ja oskus globaalselt tegutseda.

Mida kujutab endast KED- programm?

Kuigi KED programmis osalevad koolid on erakoolid, on õpetamise aluseks siiski riiklik õppekava. Õpilasel on võimalik läbida 45 taset, millest kohustuslik on jõuda 30. tasemele (vastab riikliku õppekava täitmisele). KED programmi alusel õpivad põhikooli õpilased alates 4.-9. klassini või alates 6. klassist kuni põhikooli lõpuni.

Õppeaasta alguses seab õpilane koos oma mentori ja vanematega

lähemad ja kaugemad eesmärgid ja kogu õppetöö käibki nende eesmärkide järgi. Eelnevalt on selgeks tehtud, mida tahetakse saavutada, mida on õppimiseks vaja jne. Mentori roll on aidata õpilasel eesmärgi seada ja arendada edukaid õpistrateegiaid. Õpetajal on KED programmis neli peamist rolli:

- 1) olla personaalne juhendaja ja toetada õpilase edu;
- 2) olla aineõpetaja, kes on teatud teema asjatundja;
- 3) olla üldõpetaja, kes toetab kõiki õpilasi koolis;
- 4) olla KED võrgustiku meeskonna-liige.

Väga tähtis on ka õpetaja professionaalne areng.

Kogu õpinguteks vajaminevad materjalid on kättesaadavad veebipõhistes õpinguportaalides. See tagab selle, et õpilasel on materjalidele ligipääs igal pool, st ei pea õppima ainult koolimajas. Arvestatud on õpilaste erinevate vajaduste ja võimetega. Igal õpilasel oma ajakava ja oma plaan vastavalt oma võimetele.

Personaalse juhendajaga kohtub õpilane kord nädalas (15 minutit), kus keskendutakse nädala eesmärkidele, strateegiatele, aja kasutamisele. Juhendaja hindab õpilase edu. Mentoril lasub vastutus, et õpilane jõuaks eesmärkideni.

Töö pole ainult individuaalne, lisaks sellele toimuvad grupitööd, laboratoorsed tööd, loengud, individuaalne iseseisev õppimine, töötoad, suhtlemisseansid ja töö alusgruppides (klassides). Õppimismõnna ja –ruumi suhtes ollakse paindlikud.

Mida me nägime?

Koolituse jooksul külastasime kahte Stockholmi kooli. Esimesel

Rootsi koolis. Foto Rita Punning

päeval olime külalisteks üle 700 õpilasega Spanga Kuns kaps-koolis, kus meid tervitas direktor Gunilla Persson. Saime põhjaliku ülevaate KED programmi ajaloost, selle eesmärkidest ja õpetamise põhimõtetest. Seejärel tegid õpilased meie kooli tutvustava ringkäigu. Olgu öeldud, et meie noortel giididel oli väga hea inglise keele oskus.

Teisel päeval võõrustas meid Tyresö kool, kus õpib üle 600 õpilase. Meie giidiks oli KED Akadeemia direktor Mats Rosén. Siin saime õpilaste tegemisi jälgida peaaegu terve päeva jooksul: hommikul kella kaheksast kuni kella kolmeni pärastlõunal. Kuna vanematel klassidel olid sel päeval hõivatud, siis saime jälgida kuuendaid klasse. Igal hommikul ja õhtul on õpilased koos oma baasgrupiga (meie mõistes oma klassiga), kus nad tegelevad oma individuaalsete eesmärkidega. Ühte niisugust baasgrupi tundi õnnestus meil näha ja kuigi me rootsi keelest aru ei saanud, võime väita, et lapsed on ühesugused kõikjal: kui on võimalik tööst kõrvale hiilida, siis seda ka tehakse.

Kool kindlustab õpilased kõigi õppetarvetega, kaasarvatud sülearvutitega, kust nad leiavad veebipõhised õppematerjalid. Paberkandjal õpikuid kasutatakse vähe. KED programmiga liitunud koolid peavad väga oluliseks turvalisust: siseruumide seinad on klaasist ja õpilastel pole kohta, kus nad saaksid varjamatult pahategusid teha.

Õpetajad, kes tegelevad KED programmiga, usuvad enamasti sellesse. Positiivse küljena toovad nad välja asjaolu, et nad tunnevad kõiki oma õpilasi. Nendes koolides, mida me külastasime, oli väga palju noori meesõpetajaid. Küsimusele, mis toob noori mehi kooli tööle, vastati, et armastus selle töö ja laste vastu. Samas küsimusele, kas Rootsi õpetaja on õnnelik, saime eitava vastuse.

Mis on KED programmi kitsaskohad?

KED programm näeb ette, et õpilased võtavad vastutuse oma õppimise eest, kuid noorematele õpilastele pole see alati jõukohane. Ka viimati külastatud Tyresö

koolis mainis noor meesõpetaja, et kuuendate klasside õpilastele valmistab eesmärkide seadmine raskusi. Samas tõi ta selle programmi miinuseks asjaolu, et üha viletsamaks muutub funktsionaalne lugemisoskus.

Mida meil oleks õppida KED programmist?

KED programmi rakendamise kohta meie koolis tekkis palju küsimusi. Leiti, et meil on mõned KED programmi põhimõtted juba rakendunud: 8. klassi loovtöö koostamine, tööplaani tegemine, individuaalne, vastavalt õpilase võimetele lähenemine, loovuse ja koostööoskuste arendamine.

KED programmi puhul peeti oluliseks laste erinevate võimete arvestamist ja individuaalset juhendamist, õpilastel on vähem stressi ja koolikiusamist, areneb iseseisvus ning vastutustunne. KED programmi kasutades arvestaksime kõigiga – nõrgemate ja andekatega. Hetkel me pöörame tähelepanu rohkem järele aitamisele, kuid oleme andekad unarusse jättnud. Kui õpilane ise paneb paika kaugemad ja lähemad eesmärgid, siis tal tekib ka vastutus- ja kohusetunne eesmärkide täitmise nimel anda endast parim. See aitaks vähese motivatsiooniga õpilastel taas leida huvi kooli vastu. Õpilane on kogu tema enda arengut toetavasse protsessi kaasatud võrdse partnerina. Iseseisev mõtlemine, meeskonnatöö, tegutsemis- ja suhtlemisoskus on need, mis tulevad kindlasti kasuks õpilastele kogu eluks.

Aime Sabre

Krootuse lapsed osalesid Maanteemuuseumis Liikluskasvatuse III konverentsil

10. oktoobril toimus Maanteemuuseumis Lõuna-Eesti koolide 3.klasside õpilastele ja nende õpetajatele Liikluskasvatuse III konverents, et arutleda koos ohutu liiklemise teemadel.

Tähelepanu alla võeti igapäevased (ohu)olukorrad liikluses. Kohal olid lapsed ja nende õpetajad Viljandi, Tartu, Võru ja Põlva maakonnast, kokku 50 last ja 12 õpetajat. Põlva maakonda esindasid Krootuse Põhikooli õpilased Rihard Rammul, Liisa Vagula, Melani Telling ja Laura Almere koos allakirjutatuna.

„10-aastased õpilased on noored liiklejad ning liikluskultuuri edasikandjad. Seega on nad nii eakaaslastele kui ka täiskasvanuile partneriks ja abiliseks liikluses. Osalejate üks ülesanne on kodus ja koolis kõik siin õpitu ja üle korratu oma lähedastele edasi anda,“ põhjendas sihtgrupi valikut konverentsi peakorraldaja, muuseumi külastusvaldkonna juht Triinu Õispuu.

Osalejad said toredad nimelised kaelakaardid ja mapid, mis

sisaldasid rohkelt liiklusteemalisi meeneid. Konverentsi juhtis Sten Marten Viira ehk Kuth, kes juhib televisioonis liiklussaadet „Märka märki“.

Konverentsi avas muuseumi juhataja Kadri Valner, kes pani kokkutulnutele südamele, et kõik sõltub inimesest endast. Politsei- ja Piirivalvekapten Rainer Rahasepp rääkis, mis on liiklus. Ta palus neil lastel käed tõsta, kelle vanemad roolis olles telefoni näpivad. Tõusis päris rohkelt käsi. Seejärel palus esineja lastel vanematele öelda: „Palun ära tee seda, mul on hirm!“.

Kirjanik ja tõlkija Anti Saar rääkis labürintidest raamatutes ja liikluses, teede ja linnade kujunemisest ja luges peatüki peatselt ilmutavast raamatust „Pärt läheb uuele ringile“.

Sten Marten Viira näitas katkendeid oma juhitavast saatest „Märka märki“. See on tore lastesaade, kus igas saates räägitakse ühest liiklusega seotud teemast: ühistranspordist, helkurist, ületuskoha valimisest, kõrvalistest tegevustes liikluses jms. Ta vastas ka

laste arvukatele küsimustele.

Seejärel jagunesid lapsed nelja tööpesa. Esimeses tööpesas rääkisid lapsed Rainer Rahasepa juhtimisel oma kooliteest ja selle ohutumaks muutmise. Teises tööpesas joonistasid lapsed Anti Saare juhtimisel vahvaid labürinte. Kolmandas tööpesas ehtasid lapsed Spark Makerlabi töötoas õhupalliauto. Neljandas töötoas meisterdati Kerle Kadaku juhtimisel tore helkur.

Maanteemuuseumis. Fotod: Sigrid Mallene

giidiga teha ekskursioon muuseumi uues püsiekspositsioonis. Toreda päeva koordinaator oli Maanteemuuseumi liikluspäädagoog Triinu Õispuu. Täname kogu Maanteemuuseumi toredat kollektiivi vahva konverentsi eest.

Sigrid Mallene
Krootuse Põhikooli õpetaja

NOORTEKESKUS

Noortekeskuste Halloweenipidu

3.novmebril oli Kanepi Seltsimajja kogunenud erinevaid hirmuäratavaid tegelasi. Toimus traditsiooniline Halloweeni pidu. Sel aastal korraldasid Halloweeni valla kõik kolm noortekeskust. Peol osales noori üle kogu valla ning väljastpooltki.

Põnevaid tegevusi jagus kõigile terveks õhtuks. Silmapetet pakkuva etteastega esines mustkunstnik ning teadusteatri tegi Kolm Põrsakest. Samuti oli kogu õhtu jooksul järjekord Exitmobili ehk kaasaskantava põgenemistoa ukse taga. Kõik peolised said end pildistada Photoboxi kaamera ees ning tehtud pildi ka kohe kaasa võtta, sest igaüks sai oma pildi välja printida.

Jürii valis välja ka õhtu kõige põnevamad tegelased, kes said erinevate auhindadega autasustatud. Toidulauld oli samuti rikkalik: laual olid erinevad Halloweeni teemalised suupisted ja pirukad. Õhtu lõpuks said kõik süüa maitsvat torti.

Muidugi tegid diskot Kristen-Kalev, Tauno ja tema juhendamisel tegutseva helitehnikaringi noored.

Täname Marjut, kes kõik need hirmuäratavad tegelased üheks õhtuks oma majja lubas ning täname ka kõiki teisi häid inimesi, kes traditsioonilise peo korraldamisse ja läbiviimisse oma panuse andsid.

Kanepi ANK, Saverna ANK, Kõlleste ANK

Foto Kristen Kalev Lina

KOGUKOND

Sügisene õpituba Prangli külakeskuses

21.oktoobril koolivaheajal toimus Prangli külakeskuses ühevärviliste riideesemete disainimise õpituba, mida juhendas Lea Dorbek. Lapsed võtsid kodust kaasa ühe hästi triigitud riideeseme. Töökäik: lauale kile peale tuli asetada riideese, mida lapsed värvide ja šabloonide abil disainima hakkasid. Värvitava eseme vahele asetati paber, siis valiti endale sobiv šabloon või tuli ise midagi uut välja mõelda. Edasi tuli kinnitada šabloon riide külge ja valida kangavärv, mida peale pihustada. Pärast kuivamist oli tulemus väga vahva. Kõigil lastel said valmis omapärased T- särgid, kotid ja linikud.

Järgmine kokkusaamine Pranglis on kadripäeval, 25. novembril.

Prangli külakeskuse huvijuht
Merle Juhkam

Prangli õpituba. Foto Lenna Juhkam

Ihamaru külamajas hakkab midagi looma

Ihamaru külas elab vanu ja noori. Seda ikka kahel pool Postiteed, kus juunikuu teisel pühapäeval juba viis aastat on Kõivualutse laadapäeva peetud. Mõned meist kohtuvad naabritega tihedamalt, mõned tunnevad puudust suhtlusest, aga lõpuks liikusid asjad niikaugele, et sündis mõte luua üks kooskäimiskoht, kus igaüks tunneks, et siin on kogukonnapaik, mis on vahel naabrimehe murust parem.

Pikka aega seisis Ihamaru teeristi lähedal, kõrgemal künkal, tühjana vana meiereihoone, mis oli üheks võimalikuks paigaks mõte teoks teha. Eelmise sajandi kahekümnendatel aastatel põllumeeste ühisettevõtmisena loodud piimatöötlemishoone sobis kogukonnamajaks hästi, kuigi vajas kõvasti renoveerimist. Külameeste loodud MTÜ Ihamarulased sai maja oma kasutusse ja toetuste abiga see nüüd valmib. Majal on uueks saanud kivikatus, põrand, aknad-uksed. LEADER-programmi abil on asi niikaugel, et oktoobrikuu kaheteistkümnendal päeval toimus majas etendus ja külarahva lõikuspidu.

Meil käis külas Maarja-Magdaleena Wiera teater ja etendas koomilist farssi „Charlie tädi“. Omal ajal Mati Undi poolt eestindatud tükki on ikka ja jälle meie maal lavastatud ning kogenud trupp ja lavastaja Peeter Kollom olid omalt poolt lisanud üht-teist päevapoliitilistki. Publikuks oli uudistajaid oma külast ja kaugemaltki, sest kindlasti pakkus lisaks teatrile huvi, milline Ihamaru külamaja ka välja näeb. Väikseks tagasilöögiks oli küll see, et suvel, kui etendus sai näitlejatega kokku lepitud, oli lootus, et saame oma majaehitusega kaugemale ja suur saal on soe. Aga nii veel polnud ja kunsti tuli külmas ruumis nautida. Sestap tehti näidend ilma vaheajata ja üleriideid ei loovutanud keegi. Ainult Charli võltstädi käis enamus aega, nagu lavastus ette nägi, betoonpõrandal paljajalu oma osa tegemas. Kuigi see pilt oli veidi ekstreemne, sai kõigest hoolimata kõvasti naerda. Mõni nädal hiljem rääkisid mõned lapsevanemad, et nende lapsed tsiteerivad näidendist kuuldot väga asjakohaselt praegugi. Tuleb tänada arvukat näitetruppi vapra esituse ja toreda elamuse eest.

Aga maja saab ka soojaks, sest LEADER-i toel on tulemas maaküte ja järgmistel kordadel on näitlejail, esinejail ning publikul soojendamas jalgealust põrandaküte. Ja loodame Ihamaru külamaja kasutada koostegemiste staabina ning kohaliku kultuuripesana järjest rohkem ning rohkem. Oktoobri lõpul jõudis kohale ka külaseltsile mõeldud 5 kW võimsusega helitehnikakomplekt. Taotlesime selle saamiseks toetust ning nüüd peame siinkohal lisama, et projekti on rahastatud kohaliku omaalgatuse programmi vahenditest. Helitehnika on kogukonnale kasutamiseks nii ühisüritustel kui kodustel pidudel ja huvi korral palume ühendust võtta MTÜ Ihamarulased juhustele liikmetega. Meie ettevõtmised kostuvad nüüd kaugemale ja kvaliteetsemalt.

Viimaseks teatame lugejaile, kes elavad Ihamaru külakeskuse arengule kaasa ja tahaksid ka kuidagi aidata, et MTÜ Ihamarulased arveldusarve number on EE222200221064003262. Toetused lähevad külamaja edasiseks ehituseks ja teha on meil veel palju.

Aivar Täpsi

Ratsutamise huviring Kirsi Ponitalus

Väikeses Hurmi külas asub Kirsi Ponitalu, kus perenaine Janne Eespäev tegeleb iga-päevaselt ponidega. Janne alustas ratsutamise ja hobuste eest hoolitsemisega juba umbes 8 aastasel, kui ta võimalikult palju talli juures hobustega aega veetis, teinekord hommikul esimesena talli jõudis ja õhtul viimasena ära läks. Juba siis teadis ta, et hakkab tulevikus hobuste eest hoolitsema ja kindlasti on tal tulevikus ka oma hobused.

Täna kasvatab ja tegeleb ta 9 poniga, neist 4 suuremat ja 5 väiksemat. Esimene hobune Eksootika tuli neile umbes 10 aastat tagasi ja ta on siiani põhikarja märana saanud 3 järglast ehk varssa ja õpetab täna algajaid ratsutajaid. Alates sellest sügisest juhendab Janne ratsutamisingi, kuhu on oodatud kõik Kanepi valla lapsed ja noored. Kanepi valla Avatud Noortekeskus ja Kõlleste Avatud Noortekeskus korraldasid 12. septembril tutvumispäeva, kus noorte huvi oli suur, osales ligi 30 noort ja enamus neist on nüüd alustanud ka ratsutamise treeningutega. Ratsutamiseks on noortel 5 poni, üks noorhobune on parasjagu õpetamisel, teised on liiga noored ehk varsad. Võistlemas käimist ja sporditasemel ratsutamist ei pakuta, vaid keskendutakse pigem algajatele. Kõige noorem ratsutaja oli Janne oma 7kuune poeg ja kõige vanem ratsutaja on olnud 84aastane, praegu kõige noorem ringihuviline on 2aastane. Ratsutamas käivad ka lapsevanemad, kes ise on kunagi tegelenud ratsutamise ja nüüd on neil Kirsi Ponitalus võimalus õpetada oma last, loomulikult perenaise valvsa pilgu all.

Jannel pole treeneri pabereid ja ta ei soovi ka neid saada, pigem peab ennast tegevusringi juhendajaks ning soovib, et iga laps/ratsutaja saaks tema hobuste/ponidega ise proovida ja sellega saab kõige kiiremini oodatud tulemuse. Treeningud on väga individuaalsed ja lähtutakse igast lapsest erinevalt vastavalt nende vajadustele ja oskustele. Ta on veendunud, et iga inimene on hobuseinimene, tuleb talle vaid hobune anda.

2018. aastal sai Kirsi Ponitalu 2 projektitoetust: Leader-meetme raames antava projektitoetuse õuesõppeklassi rahastuseks ning see on tänasekskaalminud.Õppeklassis hoitakse ratsutamiseks vajalike tarkuikuid ja on klassiruum, kus saab teooriat õppida, puhata ja joonistada või millegi muuga tegeleda. Ka lapsevanemad saavad seal puhata ja jälgida lapse treeninguid. Teine, Põlvamaa Arenduskeskuse

poolt toimunud heaolu toetavate tegevuste taotlusvoorust projekt “Õppeloodusraja ning treeningplatsi loomine Kirsi Ponitalus”, sai toetuse, kus nüüd saab ponidega pikemale jalutusretkele minna.

Kirsi Ponitalu tänab ka kõiki vabatahtlikke, kes on projektide teostumisele vabatahtliku töö ja abiga kaasa aidanud - talgupäeval, õppeklassi ettevalmistustöödel ning treeningplatsi ja õpperaja ehitamisel, järeltöödel ning kohandamisel (vahendite paigutus, sadularuumi kujundus jpm). Väga suur tänu ka Kanepi vallale toetava suhtumise eest.

MTÜ Kirsi Ponitalu saab nüüd detsembris aastaseks, soovime talle omaltpoolt palju õnne ja noortele huvitavaid ja harivad treeninguid.

Kaisa Potter
Kõlleste Avatud Noortekeskus

2-aastane Jennifer ratsutamas. Foto Kairit Lepistu

KULTUUR

Klubi “Ajaring” oktoobris

Meie tähtsündmuseks oktoobris oli koos seltsimajaga organiseerida Kanepi valla eakate pidu. Ettevalmistused algasid juba südasuvel - lepingud esinejatega, toitlustus, rahastus. Igatahes 14.oktoobri keskpäevaks oli valgetes ja helesinistes toonides Kanepi Gümnaasiumi saal 200 külalise vastuvõtuks valmis. Head sõnad peo kordaminekuks lausus Kerli Koor, videotervitus vallavanemalt Soomest ja meie oma “Ajaringi” esinaisal Meedi Haabmalt. “Kaunistate Aastate Vennaskond” tegi koos vahepaladega väga nauditava kontserdi. Mulgimaalt saabunud üllatusküllalised andsid veel heale tujule lisa oma humoorikate sketšidega. Jaagumäe Catering oli katnud meile pidulikud peolauad ja nende pakutav praad oli mitmekesine ja maitsev. Nüüd järgnes Toomas Anni etteaste, kes meelitas paarid tantsupõrandale, aga sai nautida tema südamlikke laule ka lauas istudes. Kook ning kohv maitseks hästi! Nii nagu Meedi Haabma oma sõnavõtus soovis, et selle peo märksõnadeks oleksid ühtekuuluvustunne, kohtumisrõõm, sõbrakäsi ja lahke naeratus - nii ka läks. Olimegi üks suur sõbralik pere.

Suur tänu abivalmis noormeestele Jaan Jalasele ja Carlos-Mathias Vaherile, kes lahkelt aitasid laud saali ja pärast pidu taas õigetele kohtadele toimetada, Kerli Koorele ja Linda Jalasele,

kes nõu ja jõuga abiks olid, heli -ja valgustehnikutele ning Marju Jalase ja Meedi Haabma koostööle, et pidu sai just selline meeledejävv. Tore on, et meie vald austab eakaid ja toetab “Ajaringi” ettevõtmisi.

21.oktoobril sõitis 60liikmeline seltskond Tartusse “Vanemuisesse” vaatama operetti “Viini veri”. Taas olid meil kohad esiridades. Etenduses olid peasosalised kõigile tuntud Jazzi Zahharov ja Maria Listra. Oli kaunist laulu, tantsu, imelisi kostüüme ja dekoratsioone, luksuslikku seltskonnaelu. Meie arvamus oli ühene - meeldis väga.

14.oktoobril näitas DVD-lt Marju Jalas Eesti Rahvamajade

Ühingu suvelavastust “Mälutempel”, mis etendus suvel Tori jõe orus. Selles etenduses toimus tegevus läbi 130 aasta seltsimajades, osales 300 tegelast laulude ja tantsudega. Peaosades olid aga Tuuslar (Argo Aadli) ja Kanepi Rahvamaja Hääl (Margus Prangli). Kokkuvõttev mõte oli väga tore - kui rahvamaja poleks olemas, siis ta tuleks välja mõelda. Kanepis ta on õnneks lahkelt avatud ustega meid ootamas. Kohtumiseni!

Külli Ermel

Kanepi valla eakate pidu. Foto Riina Hass

NOVEMBER Kanepi kihelkonna kultuuriloolises kalendris 2018

1. 185 aastat tagasi **2.11.1833** sündis Võrumaal Vana-Kasaritsa mõisas kupja pojana **Andreas Erlemann, Robert Julius Erlemanni** vanem vend, aktiivne seltsitegelane, muusikajuht, koolmeister, lõpetas Võru kreiskooli ja Valgas Cimze seminari (1856), Ludwig Treffner kutsus ta 1856-59 kihelkonnakooli koolmeistriks, köstriabiks. Oli ainus koolmeister, kes keeldus koolimaa põllul ise töötamast. Kutsuti 1859 Helme kiriku köstriks ja kihelkonnakooli õpetajaks. Abiellus 1862 Kanepi köstri tütre **Emilie Helene Anna Treffneriga** (*21.04.1841 Kanepi). Eesti Kirjameeste Seltsi asutajaliikmeid, paljude seltside liige, juhatas laulukoore Kanepis, Helmes, Helme Laulu ja Mänguseltsi asutajaid, võttis Helme meeskooriga osa kolmest esimesest üldlaulupeost. Koostas muusikaõpetuse õpiku "Musika õppetud, üks nodi, laulmisse ja mängimisse selletusse raamat, isseärranis koolmeistridele ja keigile laulo- ja mängu-sõbradele. Kirjutanud A. Erlemann, Köster und Parochial_Lehrer zu Helmet.

Tartu, 1864". Õpik oli pikka aega kasutusel kihelkonnakoolides. Eesti kultuuriloos on tähtis tema korraldatud konverents 6.07.1870 Helme Köstrimäel Eesti rahvusliku programmi väljatöötamiseks. Osalesid J. V. Jannsen, C. R. Jakobson, L. Koidula õe Eugeniega, H. Rosenthal, J. Hurt, J. Adamson, J. Kapp, M. Jakobson, A. Rosenberg, üliõpilased Hugo Treffner, A. Kurrikoff, M. Wühner. A. Erlemann suri 29.6.1915 Helmes, maetud Helme kalmistule. /Hans Salm. Helme Köstrimäe rohtunud radadel. Valga, 2000. H. Rannap. Muusika Eesti perekonnas ja rahvakoolis. Tln., 1972./

2. 45 aastat tagasi **2.11.1973** suri Peril õpetaja **Ida Siimon**, Tartu Õpetajate Seminari järel 1927 töötas õpetajana Kooraste v. Kaagvere algkoolis, Lasva v. Tüütsmäe algkoolis, Peri v. Sika algkoolis, oli Kaagvere Rahvaraamatukogu Seltsi juhataja, Tüütsmäe Haridusseltsi juhatusel liige ja raamatukoguhoidja, Peri Haridusseltsi juhatusel liige. Juhatas laulukoore Kaagveres, Tüütsmäel ja Peril. Sündinud Tauber

26.3.1902 Aakres.

3. 130 aastat tagasi **11.11.1888** sündis Erastvere v. Märdi t. koorijuht **Ludwig Oja**, surnud 24.4.1969 Sulbis, maetud Kanepi Mäe kalmistule, Salme Sikk-Vesi ema Leena kaksikvend, eeskujulik põllumees, arendas põllumajandust, aiandust, Angleri tõukarja, muusikajuht ja juhtiv seltsitegelane, õppis 1914-1918 Peterburis muusikat, oli Peterburi Eesti Haridusseltsi tegelane ja laulukoori juht, valiti 95 aasta eest (1913-1923) Kanepi Laulu ja Mängu Seltsi- ja kirikukoori juhiks, koos organistist venna **Leonhard Ojaga** viisid nad meeskoori taas hiilgeaega, võideti Võrumaa laulupäeva võistulaulmisel 1923 I auhind. Oli enamuse Erastvere põllumajanduslike seltside asutajaliige ja juhatusel liige, Eesti Allveelaevastiku Sihtkapitali Erastvere toimkonna laekur, Kaitseliidu Kanepi malevkonna juhatusel liige ja Erastvere maleva pealik. Teenete eest Kaitseliidus autasustati 3. kl. Valgeristi, 5. kl. Kotkaristi, 2 Allveelaevastiku Sihtkapitali 1. järgu medaliga.

4. 90 aastat tagasi **18.11.1928** sündis Ahjal **Laine Kool-Laan**, oli 1955-1993 Kanepi keskkooli kauaaegne bioloogia- ja keemiaõpetaja, Kanepi koolimetskonna asutajaid, aktiivne seltskonna- tegelane, tantsumemm ja deklamaator, juhtis aastatel 1995-2003 Kanepi Pensionäride klubi „Ajaring“, aastatel 1990-2003 Põlvamaa Pensionäride Liidu juhatusel liige, tunnustatud 2015 Kanepi aukodaniku tiitliga, 2017. aastal avati Laine Laane ja Hele-Mall Tärna nimeline pink seltsimaja ees.

5. 170 aastat tagasi **25.11.1848** sündis Koorastes koolmeistri Peep Abeli peres **Peeter Abel**, koolmeister ja koorijuht, lõpetas Kanepi kihelkonnakooli järel Valga Cimze õpetajate seminari, sai 19-aastaselt Kanepi kihelkonnakooli juhatajaks, moodustas Kanepi meeskoori, andis välja omaloodud ja saksa koorilauludest tõlgitud eestikeelse lauliku "Laulu Pärlid. Nelja healega laulud meeste-koorile", koostatud ja eessõna kirjutatud Kanepis 1868. (20 laulu), sh. Beethoveni sonaadi "Appassionata" andante

osa eestikeelsed sõnad "Vaikne öö, oh kalla sa", autoriks on ta ise. Viis Kanepi meeskoori esimesele üldlaulupeole 1869, erikontserdil esineti ka tema lauludega, neist „Soome velledele“ pühendatud kajastas eriti Soome ajakirjandus. Kokkupõrke tõttu pastor G. v. Holstiga sunniti C. R. Jakobsoni lugemisraamatu kasutamise pärast 1870 Kanepist lahkuma. Oli koolmeistriks Viljandimaal Paistus, kutsuti Võrru, 1874. a-st peale 25 aastat Võru Elementaarkooli (nn „Abeli kooli“) juhataja, koorijuht, andis välja "Laulukogu 1880-ma juubeli aasta mälestuseks"; botaanikahuviline, tegi kaastööd botaanikateadlastele, teadis peast 4000 ladinakeelset taimenimetust, kasvatas lilli, kutsuti "lillede kuningaks". Suri 15.2.1920, Võru Õpetajate Ühingu poolt püstitati kalmule mälestussammas.

Kultuuriloolist kalendrit lehitses
Milvi Hirvlaane

Haldusreformid Kanepi kihelkonna aladel

Halduskorralduse uurimisega on tegelenud meie kihelkonnast pärinev tunnustatud õigusajaloolane dr. August Traat, kellelt on ilmunud „Vallakohus Eestis 18. sajandi keskpaigast kuni 1866. a. reformini“. Aegade vältel on Kanepi kihelkond vastu pidanud arvukatele haldusmuutustele. Praost J. Ph. Roth oli 1804. aasta talurahvaseaduse tõlkijana hästi kursis „seaduse sõnaga“. Revisjonikomisjonide ülesandeks oli talumaade mõõtmine ja hindamise alusel vakuraamatute koostamine. Kohtute tööle rakendamine toimus talurahvaseaduse ettelugemisega kohalikus keeles. Praost Rothil tuli tegelda nii vakuraamatute välja jagamise kui ka kohtunike vannutamisega kirikumõisas 2.11.1804, mis moodusid ilma suuremate rahutusteta. Tartu-Võrumaa 24-st kihelkonnast jäi 10 kihelkonda, kus talurahvas tõrkus vakuraamatuid vastu võtmast. Aleksander I ukaasiga 2.10.1809 pandi vallakohtutele ülesandeks magasiitade ehitamine ja olemasolevate haldamine, nende üleandmine mõisalt vallakohtule. Kihelkonnakeskus Kanepi sai mitmed olulised haldusülesanded: kirikumõisas asusid kihelkonnakohus ja kihelkonnakonvent. Kihelkonnakohus oli järgmiseks astmeks kogukonnakohtule, tegutses Liivimaal 1804-1889. Kihelkonnakohtunik oli

aadlik, kaasistujad talupojad. Kihelkonnakohtu teateid avaldati ka Rothi poolt väljaantud esimeses lõunaestikeelses ajalehes „Tarto maa rahva Näddali Leht“ (1806). Kihelkonnakonvent oli omavalitsusorgan Liivimaa kubermangudes, mis loodi maapäeva otsusega. Sinna kuulusid kihelkonna mõisnikud ja vallavanemad, tegevust juhtis nende endi seast valitud kihelkonnaestseisja. Ka hariduskeskusena olid rajajooned Kanepis juba Rothi ajal maha pandud. Kanepis tegutses kaks kihelkonnakooli - üks poiste Parochiaalkool (1804) ja teine vaeste tütarlaste käsitöökool (1811). 1819. aasta Liivimaa talurahvaseaduse elluviimises Roth enam ei osalenud ega näinud ka pärisorjuse kaotamist, kuigi oli selle ettevalmistamiseks palju teinud - ka rahvale priinimede andmine 1810 enne priiust ja talurahva teavitamine ja harimine nädalalehe kaudu. Haldusreformide põhjuseks on olnud riikliku juhtimise tugevdamine, parem maksude kogumine ja riigi seaduste ühtlustamine.

Termin vald on aastatuhandeid vana sõna, mis tähendas „tugev jõu ja võimu poolest“, 18. sajandi Eestis aga mõisapiirkonda ja seal elavaid talupoegi. Mõisapiirkonna talupoegade asju lahendasid mõisast seatud käsutäitjad - valla- ja külakupjad. Vallakogukond kujunes siis, kui tekkis tema esimene enda valitud organ. Vallakohus oli algselt

kavandatud mõisavalitsuse abiorgan, täitis ka politsei ja administratiivseid ülesandeid. Magasiitade ehitati ühisomandina ühiselt, neis hoiti talupoegade viljavarusid „aastapanised“, mis koguti sügisel ja laenati kevadel talupoegadele külviks või hädaabiks. Kogukond valis enda keskelt magasiitade eestseisjad, aida ukse said avada ainult nende käes olevate eraldi võtmetega kõik koos. 1809 seati sisse vallakassa/ vallalaegas ja vaeste hoolekanne. Sellele lisandus nekrutite värbamise kohustus, nendele varustuse ja teekonnaraha kogumine, ka nekrutist vabaksostmine. Talurahvakogukonna kujunemine jõudis lõpule pärisorjuse kaotamisega Liivimaal 1819. a. talurahvaseadusega. Kogukonna organiteks olid: koosolek/kokkutullemine, mille kutsus kokku taluperemeeste seast valitud eestseisja ehk võõrmünder ja kogukonnakohus. Maakonna kreisikohus lahendas talurahvaprotsessi ja kohtuhalduse küsimusi. Sillakohus oli maakonna politseiasutus. Seal tuli kinnitada kõik dokumendid, taotlused seltside asutamise, loa taotlemine ürituste- koosolekute korraldamiseks, kavad- jne, see arhiiv on tänasele uurijale tänuväärseks abiliseks.

Baltimaade 1866. a. valla- seadusega võeti vallad mõisniku eestkoste alt ära. Selle talurahva- asutuste reformiga muudeti vallad riiklikeks haldusüksusteks, täpsustati

seisusi (pärisomanikud, rentnikud, talusulased, mõisamoonakad ja kindla elukohata isikud), muudeti vallaametnikud palgaliseks. 1851. a. ühendati Vana-Piigaste Soodla ehk Vastse-Piigaste vallaga. 1891. a. ühendati **Valgjärve** vallaga Pikkjärve, Vana-Piigaste ja Tamme vald, 1893. a. liideti nendega veel Tõdu vald Põlva kihelkonnast. 1892. a. ühendati **Kõlleste** vallaga Hurmi, Heisri ja Karaski ühes Mustiga ja Sõreste Põlgastega. Kuni 1894. a. kuulus Kanepi Vana-Piigandi valla alla. Kanepi asundust nimetati vanades dokumentides Piigandi asunduseks erinevate nimekujudega, levinum oli Kannapä/Kannapää või Kannapäh. Vana-Piigandi vallamaja, magasiit (mõlemad praegu erakätes) ja vallakooli hooned (lammutatud) olid Ritsike jõe ääres praeguse aleviku piirides. 1894 liideti Vana-Piigandi vald Erastvere vallaga. Kanepi kuulus Erastvere valda 45 aastat kuni Eesti Vabariigi haldusreformini 1938. 1922. aastal elas Kanepi kihelkonnas 8201 elanikku. Kuigi kihelkonnad ei olnud mitme inimpõlve vältel a.-st 1925 ametlikult Eesti Vabariigi haldusüksusena ega ka terminina enam kasutusel, olid sidemed Kanepi kihelkonna valdade vahel tihedad. 1925. a. korraldati ühiste majanduslike ettevõtmiste ühendamiseks kihelkonna konverents, hiljem suur põllumajandusnäitus. Eesti Vabariigi haldusreformiga muudeti

Erastvere vald samade piiridega **1.04.1939 Kanepi** vallaks keskusega Kanepis. Sõja tõttu jäi vallamaja asukohaks küll kuni II maailmasõja lõpuni veel Erastverre, kuna Kanepis ei jõutud ruume leida. Vallavalitsuse koosseis ja vallavanem jäid samaks.

Pärast Eesti okupeerimist jäi Kanepi vald Võrumaa koosseisu. Kanepi valla koosseisu kuulusid Kanepi, Erastvere, Põlgaste külanõukogud. **26.09.1950** likvideeriti ajalooliselt väljakujunenud territoriaalne jaotus. 13 maakonna asemele moodustati 39 maarajooni ja 233 valla asemele 636 külanõukogu piirkonda. Kanepi vallavalitsusest sai Kanepi Küla Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee ja ta määrati vastloodud Põlva rajooni koosseisu. Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamisel kinnitati 1990. aasta haldusreformiga **19.12.1991** Kanepi vallaõiguste taastamine. Viimase haldusreformiga sai Kanepi vald varem kihelkonna moodustanud kolme valla - Kanepi, Kõlleste ja Valgjärve vabatahtliku liitumisega tagasi endised kihelkonna piirid ja keskuse. 21.10.2018 tähistati uue Kanepi valla esimest aastapäeva, tuleval kevadel saab Kanepi vald 80 aastaseks. Õnne ja edu!

Tartus, 21.10.2018

Milvi Hirvlaane

Krootuse vallavolikogu 1863

Kanepi vallavalitsus 1939. Fotod erakogust

Uudiseid Valgjärve kandist

Käes on talvekuu ja juba on rohkem aega tubaste tegevuste jaoks. Raamatukogu on suve jooksul täienenud uute raamatute ja ajakirjadega, mis kõik ootavad lugejaid.

Nüüd on tee raamatukoguni õhtuti hästi valgustatud. Oktoobrikuu viimane nädal oli eriti tegevusrohke. Igaaastase raamatunädala „Kohtume raamatukogus” raames toimusid üritused lastega. Alustasime esmaspäeval 22. oktoobril. Vaatasime sügisnäitust „Tere, sügis!” ja kuulasime luuletusi sügisest. Vahepeal jõime teed ja söime küpsiseid. Pisut puhatud, hakkasime joonistama õõtsuvaid puid ja sügisloodust. Pildid tulid kenad välja. Ikkagi suure innuga tehtud töö!

Järgmisel päeval jätkasime sügise teemaga. Luuletusi lugesime veel ja hakkasime kollastest vahtralehtedest roose valmistama. Päris keeruline oli see töö väikeste käte jaoks. Hakkama saime!

Kõige uhkem oli meie viimane päev. Töö jätkus sügise teemaga. Seekord arutasime, kuidas loomad talveks valmistuvad. Kõik teadsid, et siil jääb ka talveunne. Voltisime üheskoos paberist siilikesi. Päris asjalikud tulid välja. Päeva lõpetasime teejoomise ja küpsiste söömisega. Aitäh Mirjamile, kes aitas meisterdada, voltida ja tegi meie töödest pilte.

Täiskasvanud lugejatega kohtus seekord Vahur Afanasjev Saverna raamatukogus. Oli huvitav õhtu, tänud organiseerijatele. Tegemisi jätkus veelgi, sest raamatukoguruumid said ka uue kaasaegsema väljanägemise. Maanus, Ulvi ja Raivo aitasid kõik ruttu korda teha. Segadust oli palju, aga kõik sai õnneks korda. Tulge uudistama!

11. detsembril kell 19 tuleb Valgjärve raamatukokku rahvaga kohtuma kunstnik Navitrolla. Ta lubas oma tööst rääkida ja meeneid müügiks kaasa võtta. Olete kõik oodatud. Jälgige reklaami!

Valgjärve võimlas hakkasid tööle järgmised spordiringid:

korvpall	esmaspäeviti reedeti	kella 19 - 20.30	Siim Sellis
tervisevõimlemine	esmaspäeviti	kella 18 - 19	Terje Madi

Käsitööring toimub teisipäeviti kella 18-st Ene Rüütli juhtimisel. „Sügiskulla” naisansambli harjutusaeg on esmaspäeviti kella 10-st, juhendaja Virve Paal.

Soovin kõigile ilusat talveaega ja kohtumiseni!

Ilse Aigro
Valgjärve raamatukogu juhataja

TEATER

Tänaseks teavad ilmselt paljud, et Kanepi vallas on oma aktiivselt tegutsev teatrimaja - Alle-Saija Teatritalu. Siin on ilus aastaringselt kasutatav hubane teatrisaal, ruumid näitlejatele ja pisike kohvikunurk. Siin teeb proove ja annab etendusi Alle-Saija Teatristuudio, käivad erinevad külalisteatrid ning toimuvad ka muud kultuuriüritused. Selle eest, et Kanepi vallas nüüd oma püsiv teatrimaja on, oleme tänu võlgu oma sõpradele, publikule ja toetajatele - Eesti Kultuurkapitalile, kohaliku omaalgatuse programmile, Kanepi vallale, Põlvamaa Omavalitsuste Liidule ja Rahvakultuuri Keskusele. Just kohaliku omaalgatuse programmi ja Kanepi valla toel on teostunud investeringud teatrisaali ja abiruumide rajamiseks ning nüüd oleme samade toetajate abil jätkamas investeringuid publikuala laiendamiseks - teostamisel on ehitusprojekt, mille järel saab hakata rajama vundamenti, et lõpuks valmiks väike saal kohvikuala, publikutualettide ja garderoobiga.

Need on asjad, millest kasvanud publikuhulga ja üha aktiivsema etendustegevuse juures hetkel kõige enam puudust tunneme.

Meie etendustegevust on järjepidevalt toetamas Eesti Kultuurkapital, samuti kohaliku omaalgatuse programm ja Kanepi vald. Meie mängukavast on näha, et hooaeg Alle-Saija Teatritalus on täies hoos. Külalisteatrite programmi raames on toimunud 3 etendust. Ka Allle-Saija Teatristuudio töötab hoogsalt, et oma sõpru uute lavastustega rõõmustada. 9. novembril esietendus kontorikomöödia “Arenguestlus”, mis on lõbusas võtmes kokku pandud lugudest, mida tegelikus elus kontoris läbi elatud ning kogetud. Tegemist on autorilavastusega (autor ja lavastaja Ingrid Ulst), kaasa teevad Karin Ulst, Leili Gribova, Merike Ingver, Doris Pavlov, Jaanika Ulst ja/ või Ingrid Ulst. Lavastust mängitakse Alle-Saija Teatritalus novembris ja detsembris kokku kuuel korral.

Detsembrikuus avame Mesipuu talus

Oktoobrikuu Saverna raamatukogus

Oktoobrikuus oli Saverna raamatukogus rida toredaid üritusi. Alustasime 5.oktoobril mälumängu etappidega, kus seekord lööb kaasa kuus toredat võistkonda valla erinevatest piirkondadest. Mälumängu veavad Kanepi ja Saverna raamatukogud ning Saverna Külakeskus. 2.novembril toimus juba teine etapp. Taas kohtume 7.detsembril. 9.oktoobril olid raamatukogus külas lastekirjanikud Indrek Koff ja Anti Saar ning kunstnik Maarja-Liisa Plats. Koos Saverna lastega said kohtumisest osa ka Kanepi ja Krootuse lapsed. Külalised tutvustasid oma loomingut ja raamatute tekkelugusid, kunstnik joonistas pilte. Lapsed esitasid hulgaliselt küsimusi, millele said loomulikult ka ammendavad vastused. Kohtumine oli emotsionaalne ja vahetu. Külalised avaldasid imestust, et lapsed on nii kuulamisaldid ja aktiivsed küsima. Meie üritusel osales ka Eesti Lastekirjanduse Keskuse 10-liikmeline esindus.

Parimad lugejad Daniel Kure, Laur Kure, Nora Lilli Maamägi, Kamilla Elise Teesalu. Foto Hanna-Ly Meekler

Raamatukogule kingiti mitu toredat raamatut külaliste loominguga.

23.oktoobril toimus laste suvelugemise konkursi pidulik lõpetamine. Seekord oli osalejaid veidi vähem võrreldes eelnevate aastatega, aga see oli ilmselt põhjendatav päikeselise ja mõnusa suvega. Aga lapsed olid sellegipoolest tublid ja leidsid ka suvel veidi aega raamatutega olla. Selle suve kõige tublimad lugejad olid Laur Kure, Nora Lilli Maamägi, Kamilla Elise Teesalu ja Daniel Kure. Parimad said lisaks raamatule ja tunnuskirjale ka Apollo kinkekaardid. Kõik lugejaid said raamatu, šokolaadi ja tunnuskirja.

25.oktoobril toimus koostöös Kanepi raamatukoguga kohtumisõhtu kirjanik Vahur Afanasjeviga. Külaline on ju käesoleva aasta menukaima romaani „Serafima ja Bogdan“ autor! Kahe tunni jooksul lahkas külaline raamatu saamislugu ja miks raamat sai ikka selline, nagu see sai. Osalejad said teada, miks on raamat kohati julm ja miks oli teose lõpp

just selline. Kindlaid prototüüpe teoses pole. Kohtumisel oli ka mitu inimest, kes pärit vanausuliste lähedalt ja seetõttu tekkis ka väikene keskustelu. Veidi oli juttu külalise ettevõtmistest filmimaailmas ning elus Brüsselis ja reisielamustest Peruus. Kohtumise lõppedes said soovijad autogramme.

30.oktoobril tähistas raamatukogu tagasihoidlikult 95.sünnipäeva. Päeva jooksul käis raamatukogus õnnitlejaid üle 30. Õhtupoolikul pakuti kohvi, pirukaid ja sünnipäevatorti. Suur aitäh kõigile, kes raamatukogust lugu pidasid!

Kuu aja jooksul sai vaadata näitusi „Eesti pressifoto 2017“ ja „Reisisellid koguvad...“. Samuti saadi osa väljapanekutest Lehte Hainsalu ja Marje Ernitsa juubelite puhul.

Mõnusate kohtumiseni raamatukogus!

Saverna raamatukogu juhataja
Tiina Hoop

Kohtumine Vahur Afanasjeviga. Foto Aike Meekler

SPORT

Korvpall Savernas

Juba teist hooaega teevad alghklasside poisid ja tüdrukud ning lasteaialapsed korvpallitrenne Saverna koolimajas. Tihti juhtub nii, et koolivaheajal puhatakse ka trennidest, kuid korvpallilastel oli sel nädalal hoopis tihedam treeningprogramm. Igal hommikul seati sammud Valgjärve koolimajja laagrisse, kus BC Stari ja Saverna noortekeskuse koostöös ning treener Mirjam Nikolai eestvedamisel veetsid lapsed neli sportlikku päeva. Et vahepeal värsket õhku saada, ei puudunud igast päevast ka jalutuskäik Atsi kohvikusse lõunasöögile. Kui jalad-käed korvpallist ja mängimisest väsisid, ootas raamatukogutädi Ilse Aigro lapsi raamatukogus tee ja küpsistega. Tutvustati raamatukogu,

loeti luuletusi ning meisterdati usinasti.

Kui vaheajal oli Valgjärve saal laste päralt, siis iganädalaselt treenib seal ka kohalik meeskond, kelle uueks nimeks sellel hooajal on Kanepi vald. Mehed osalevad Põlvamaa meistrivõistlustel ja karikavõistlustel ning uue väljakutsena ka Tartumaa meistrivõistluste III liigas. Meeskond võtab rõõmuga vastu ka uusi liikmeid, trennid toimuvad esmaspäeviti ja reedeti kell 19.00. Sel aastal on plaan algust teha ka naiste korvpallitrenniga, kuhu on oodatud kõik huvilised oskustest ja varasemast kogemusest

sõltumata, peaasi on tahe trenni teha! Nii mehed kui ka naised, kes sooviksid treeningutel osaleda, saavad lisainfot meiliaadressilt mirjamnikolai@hotmail.com

Sportlikku korvpallihooaega!

Mirjam Nikolai

Sügis ja talv teatrit täis, teisiti ei saagi!

“Meile tuli Jonn” (autor ja lavastaja Ingrid Ulst), mis esietendub uue aasta alguses, täpsemalt laupäeval, 12. jaanuaril kl 16:00. Loo muusika autor on Ingrid Ulst, arranžeringud teeb Vootele Aer ja koreograaf on Reelika Poroson. Võtmerollides astuvad üles Steffi-Carlotta Pukk ja Jaanika Ulst, kaasa teevad veel Doris Pavlov, Agnes Moritz, Imbi Pallo ja Tiina Neeve. Oktoobris algasid ka täispika krimiloo tööpealkirjaga “Täpselt nagu roos” lugemisproovid. Tegemist on ameerika autori E.Williamsi materjaliga, mida Eestis mängitud ei ole. Teksti tõlkija ja lavastaja on Tarmo Kruus. Kaasa teeb Alle-Saija Teatristuudio tuumik, võtmerollides astuvad üles Argo Peetmaa ning Doris Pavlov. Lugu on plaanis saada lavaküpseks uuel aastal, märtsi alguses.

Täname kõiki sõpru ja toetajaid ning ootame taas Alle-Saijale!

Ingrid Ulst
MTÜ Alle-Saija Teatritalu / Alle-Saija Teatristuudio

Kanepi valla sündmuste kalender november-detsember 2018

Rohkem infot www.kanepi.ee

Aeg	Sündmus	Toimumiskoht/ Korraldaja
November		
21.11 kell 20.00	Kontorikomöödia "Arenguvestlus"	Alle-Saija teatritalu
23.11 kell 20.00	Kontorikomöödia "Arenguvestlus"	Alle-Saija teatritalu
23.11 kell 20.30	Tantsuõhtu ansambliga VILLAGE VOICE	Krootuse rahvamaja
27.11 kell 19.00	Kanepi Kinoklubi "Elu hammasratastel"	Kanepi seltsimaja
28.11 kell 20.00	Kontorikomöödia "Arenguvestlus"	Alle-Saija teatritalu
30.11 kell 20.00	Kontorikomöödia "Arenguvestlus"	Alle-Saija teatritalu
Detsember		
02.12 kell 16.00	Esimese advendiküünla süütamine Kanepi aleviku jõulukuuse juures	Kanepi seltsimaja
02.12 kell 12.00	Kanepi Kinoklubi "Muumid ja talvine imedemaa"	Kanepi seltsimaja
05.12 kell 20.00	Kontorikomöödia "Arenguvestlus"	Alle-Saija teatritalu
07.12 kell 18.30	Mälumängu III etapp	Saverna raamatukogus
08.12 kell 10.00	Jõululaat	Kanepi seltsimaja
11.12 kell 11.00	Kanepi koduste laste jõulupidu	Kanepi seltsimaja
11.12 kell 15.00	Eakate jõulupidu	Krootuse külakeskus
14.12 kell 19.00	Jõulukontsert-kohvik	Kanepi seltsimaja
21.12 kell 20.00	Jõulupidu Krootusel, esineb Nedsaja küla bänd	Krootuse külakeskus
28.12 kell 19.00	Aastalõpupidu ansambliga VILLAGE VOICE	Maaritsa kultuurimaja
30.12 kell 21.00	Aastalõpupidu ansambliga HELLAD VELLED	Kanepi seltsimaja

Jõuluaeg Kanepi kirikus 2018

2.12 kell 10.30 - 1. advendipüha-päeva jumalateenistus
9.12 kell 10.30 - 2. advendipüha-päeva jumalateenistus
16.12 kell 10.30 - 3. advendipüha-päeva jumalateenistus
23.12 kell 10.30 - 4. advendipüha-päeva jumalateenistus.
kell 16.00 – jõululugu
24.12 kell 17.00 - Püha Jõuluõhtu liturgiline jumalateenistus
24.12 kell 23.00 - Jõuluöö jumalateenistus
25.12 kell 10.30 - Kristuse sündimise Püha jumalateenistus
26.12 kell 10.30 - 2. jõulupüha jumalateenistus
30.12 kell 10.30 – jumalateenistus, 1. pühapäev pärast jõule
31.12 kell 16.00 - vana- aasta jumalateenistus
1.01 2019 kell 10.30 - uusaasta jumalateenistus
6.01 kell 10.30 - kolmekuninga-päeva jumalateenistus

Kohalik ettevõtte ostab metsa ja põllumaad, raieõigust ja igasugust metsamaterjali.

Tel. 56208897

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

ETHEL'S DESIGN
 22.11 Krootuse Külakeskuses 12-13
 22.11 Saverna Külakeskuses 14-15
 22.11 Kanepi Seltsimajas 17-18
 Rahvusliku motiiviga naisteriiete JÕULUKINGI ESITLUSMÜÜK
 Hõbedast ja magevee pärlitest KÕRVAHTED/KEED/VÕRUD/KOMPLEKTID
 Lisaks bambusretuusid, sallid, strešpüksid, soojad sukkpüksid!
 Tooteinfo - www.ethel.ee

Jõululaadad

30.11-2.12.2018
 Jõululaat Tartu Näituste messikeskuses
 7.-9.12.2018
 Tallinna Käsitöömess
 Lauluvaljakul
 7.-8.12.2018
 Viljandi käsitöömess
 8.12.2018
 Võru linna jõululaat
 8.12.2018
 Jõululaat Tartu kesklinnas
 8.12.2018
 Jõululaat Sangaste kultuurimajas
 8.12.2018
 Jõululaat Põlva Kultuurikeskuses
 15.12.2018
 Eesti Rahva Muuseumi jõululaat
 20.-22.12.2018
 UKU keskuse jõululaat Viljandis

Allikas:
<http://www.laadakalender.ee>

ELEKTRITÖÖD

- Elektritööd, kaablitööd, pörandakütte paigaldus, välisvalgustus ja kilbitööd.
- Elektripaigaldiste tehniline kontroll, kontrollmõõtmised ja dokumentatsioon.
- Elektriprojektid, ekspertiisid, hindamised
- Energiasüsteemide ehitus ja hooldus.
- Käidukorraldus.
- Materjalid, valgustid ja LED lahendused.

TÖÖDELE ANNAME GARANTII
 TEL 520 50 16

ANT Metsahalduse
www.metsahalduse.ee

Ostame metsamaad, raieõigust ja metsamaterjali

Janar Reiljan
 Tel. 5071800
janar@metsahalduse.ee

Õnnitleme!

Sünnipäevad detsembris

95

Miralda Niilus
 16.12.1923 (Ihamaru)

90

Vilhelmiine Ladva
 09.12.1928 (Maaritsa)
Floreida Tiisler
 30.12.1928 (Närapää)

85

Zinaida Pomedina
 11.12.1933 (Erastvere)
Aleksandra Visla
 25.12.1933 (Põlgaste)
Aino Padar
 27.12.1933 (Põlgaste keskus)

80

Laine Kirst
 08.12.1938 (Kanepi alevik)
Elvi Tina
 08.12.1938 (Tuulemäe)
Valentina Pellenen
 08.12.1938 (Saverna)
Juhan Russak
 09.12.1938 (Tuulemäe)
Helju Telling
 10.12.1938 (Magari)
Milvi Freiberg
 11.12.1938 (Ihamaru)
Heli Edesi
 17.12.1938 (Kanepi alevik)

Heino Tagel
 24.12.1938 (Hurmi)

75

Malle Pukk
 06.12.1943 (Puugi)
Piia Jõks
 18.12.1943 (Kanepi alevik)
Enn Rohelpuu
 20.12.1943 (Kaskari)
Milvi Rüga
 22.12.1943 (Kooli)

70

Külli Kõrgemägi
 02.12.1948 (Põlgaste keskus)
Arvo Rannamägi
 02.12.1948 (Soodoma)
Raili Käsi
 14.12.1948 (Lauri)
Tiina Pentsa
 16.12.1948 (Koorate)
Pille Loeg
 20.12.1948 (Krootuse)
Hele jää
 21.12.1948 (Koigera)
Mati Karelson
 27.12.1948 (Jõksi)

65

Toomas Napa
 05.12.1953 (Veski)
Tiivi Otsus
 05.12.1953 (Peetrimõisa)
Leo Paumets
 08.12.1953 (Kanepi alevik)
Robert Oja
 28.12.1953 (Rebaste)
Maire Arro
 29.12.1953 (Pikareinu)

✚ MÄLESTAME ✚

Voldemar Haugas
 14.09.1925-06.10.2018 (Kanepi alevik)
Johanna Sõlg
 14.03.1923- 07.10.2018 (Lauri)
Helari Haabma
 14.03.1974- 09.10.2018 (Piigaste)
Mäido Sõlg
 11.05.1941-12.10.2018 (Aiaste)
Enn Arras
 06.09.1953-13.10.2018 (Lauri)
Paul Varul
 24.03.1945-14.10.2018 (Abissaare)
Martin Ojakivi
 22.12.1943-24.10.2018 (Soodoma)
Mait Kiristaja
 20.12.1944-27.10.2018 (Krootuse)

Kanepi Teataja

Kanepi vallavalitsuse ja volikogu ajaleht
 Toimetuse aadress:
 Turu põik 1, Kanepi, 63101 Põlvamaa.
 Toimetaja: Merike Luts

Järgmine leht ilmub detsembris 2018.
 Täname kõiki abilisi ja kaasautoreid.
 Artiklid ja ettepanekud palume saata e-postile:
kanepi.teataja@gmail.com

Tehniline teostus:
 tel 5649 5252
kalurileht1@gmail.com
www.kalurileht1.ee